ادامه از صفحه قبل

▫ اشاره‌ای به فعالیت‌های آثار تألیفی و قطب‌های علمی انجمن‌ها داشته باشید؟

• در بخش مکتوب و فصلنامه باید اشاره کنم، هر کدام از این ۲۱ انجمن علمی، دارای فصلنامه و مکتوبات ویژه خود است. در بخش همایش‌ها، نشست‌ها و کارگاه‌ها، تجربه بی‌شماری در این عرصه داریم. ما در بحث کاربردی کردن علوم به دنبال تأسیس قطب‌های علمی هستیم. قطب‌های علمی کارشان این است که مسائل برجسته تئوریک و معرفتی نظام را تشخیص می‌دهند و بعد، با بسیج علمی تمام مراکز و شخصیت‌های علمی سعی می‌کنند، آن مسئله را در یک زمان مشخص و برنامه مصوب پاسخ دهند. از جمله قطب‌های علمی که در آستانه تصویب شورای اعطا می‌باشد، قطب بانکداری اسلامی است. زمانی صحبت از سلول‌های بنیادین بود. این قطب توسط پژوهشکده رویان جهاد دانشگاهی راه‌اندازی و اداره می‌شود و همه مراکز علمی حوزوی و آکادمیک، قطب بودن رویان را در موضوع سلول‌های بنیادی پذیرفته‌اند؛ اما قطبی همچون بانکداری اسلامی، خاستگاهی جز حوزه علمیه ندارد که امید است، قطب‌های مورد نظر از سوی شورای اعطا، تصویب و فعالیت آنان آغاز گردد؛ چراکه یکی از برنامه‌هایی که برای کاربردی کردن پاسخگویی مسئولان به‌صورت روشمند وجود دارد، تأسیس همین قطب‌هاست که اساسنامه آن، در کمیسیون تصویب شده و الآن در مرحله تصویب شورای عالی است که امیدواریم، به‌زودی تصویب شود.

▫ آیا در اهداف و برنامه‌های انجمن‌ها ارتباط‌گیری با بدنه حوزه وجود دارد؟

• تا پیش از مصوبه شورای عالی حوزه‌های علمیه، تعامل مستقیمی نداشت؛ اما اخیراً یک مصوبه‌ای از سوی شورای عالی حوزه آمده است که تلاش شود، ارتباط انجمن‌ها با بدنه حوزه و مرکز مدیریت بعد از ۴-۳ سال آزمون و خطا در آنجایی که ما موفق بوده‌ایم و مورد توافق قرار گرفته است، صورت بگیرد؛ از جمله در تدوین و تهیه مجلات و فصلنامه‌های علمی، نشست‌ها و کرسی‌های نقد و نظر آثاری علمی که پیش از این تجربیات کافی را کسب کرده‌ایم.

▫ با توجه به دامنه گسترده فعالیت‌ها، آیا در فرایند تولید رشته‌های درسی فعالیت دارید؟

• ما در جوامع بشری مراکزی داریم که محل تولید دانش و پیشرفت علم به‌واسطه نیروی محقق و دانشمندانی که دارند، شکل می‌گیرد. از سوی دیگر ما مجموعه‌هایی داریم که دانش را گرفته، آن را فرآوری کرده و به آن قابلیت اجرا می‌دهند. باید بگویم که قطب‌های علمی در واقع همین رسالت را دارند؛ قطب‌ها کارشان این است که یافته‌های علمی را در قالب یک محصول علمی ضمانت اجرا بدهند. مانند قطب بانکداری اسلامی که در واقع به این معناست که هم اندیشمندان و محققان می‌دانند، باید به آنجا مراجعه کنند و بحث‌هایشان را آنجا ارایه دهند و هم، نظام سیاسی کشور می‌داند که برنامه خودش را باید برای برنامه‌ریزی‌های کلان از آنجا پیگیری کند.

▫ آیا در سال جاری وضعیت تحولی را در انجمن‌های علمی شاهد خواهیم بود؟

• بله! در حال حاضر ۲۱ انجمن داریم و آخرین انجمن‌هایی که افزوده شده‌اند، ۳ انجمن «مطالعات رسانه»، «فضای مجازی» و انجمن «زن و خانواده» است. ۲ انجمن «آینده‌پژوهشی و تمدن‌پژوهی» و «امامت» در مرحله تصویب هستند که ان‌شاءالله به عدد ۲۳ خواهیم رسید. این انجمن‌ها از علوم قدیم رایج حوزه‌ها همچون فقه، اصول، تفسیر و حدیث تا علوم جدید مانند مدیریت، سیاست، جامعه‌شناسی، اقتصاد، زبان خارجی و... را شامل می‌شوند.

• انجمن‌های علمی پل ارتباطی بین حوزه و دانشگاه

انجمن‌های علمی حوزه با توجه به اینکه هنوز در استان‌های کشور توسعه پیدا نکرده‌اند، در حال حاضر ۳ هزار عضو پیوسته دارند. این سه هزار عضو پیوسته، از اساتید و فضلای حوزه هستند که در یکی از رشته‌های دانشی تخصصی، کارشناسی ارشد به بالا دارند؛ حضور اساتیدی از حوزه و دانشگاه موجب شده، دانش‌آموختگان حوزوی و دانشگاهی برای سامانه استقبال نشان دهند؛ چون حوزه انجمن را از خودش می‌داند و دانش‌آموختگان خودش هستند و از سوی دیگر اساتید عضو دانشگاه را نیز از خودشان می‌دانند؛ لذا انجمن‌ها نقطه وصل و پل ارتباطی بین حوزه و دانشگاه هستند که زبان حوزه را در تعامل با حوزه می‌دانند؛ هم زبان علمی دانشگاه را می‌دانند و این توان را دارند که نظریه و فرضیه‌هایشان نسیم هر دو مجموعه را داشته باشد.

در حال حاضر ۲۱ انجمن داریم و آخرین انجمن‌هایی که افزوده شده‌اند، ۳ انجمن «مطالعات رسانه»، «فضای مجازی» و انجمن «زن و خانواده» است و ۲ انجمن «آینده‌پژوهشی و تمدن‌پژوهی» و «امامت» در مرحله تصویب هستند.

▫ وضعیت منشورات علمی انجمن‌ها به چه صورت است؟

• امروز تقریباً انجمن‌های ما دارای فصلنامه علمی پژوهشی یا فصلنامه علمی ترویجی می‌باشند و بعضی از آنها با همکاری دانشگاه‌ها، اقدام به تولید فصلنامه‌های مشترک کرده‌اند؛ مثلاً انجمن علوم سیاسی با یکی دو تا از دانشگاه‌های کشور فصلنامه مشترک دارد؛ در حقیقت سه تا فصلنامه را آماده و منتشر می‌کند که یکی مربوط به خودش است و دو مورد دیگر مشترک است.

در خصوص کتب باید گفت که مکتوبات ما بیشتر محصول پژوهشگاه‌هاست؛ چراکه ما پژوهشگاه نیستیم که اقدام به تولید کتاب داشته باشیم. انجمن‌ها در مواردی که کاری متولی نداشته باشد و تقاضا باشد، به‌صورت خاص ورود می‌کند؛ لذا ما آمار شماره‌های فصلنامه‌هایمان به‌مراتب بیشتر از تعداد کتاب‌هایی است که انجمن‌ها منتشر کرده‌اند.

• انجمن‌ها و طراحی رشته‌های درسی

انجمن‌ها در ارتباط با طراحی و پیشنهاد رشته‌ها، به دو شیوه عمل می‌کنند؛

یا بدواً این کار را انجام می‌دهند؛ یعنی در رشته خودشان می‌بینند نیازی در کشور وجود دارد و حوزه هنوز وارد آن بخش نشده؛ لذا آن را طراحی می‌کنند، مبانی، ضرورت‌ها و خاستگاه‌های آن را پیشنهاد می‌دهند؛ درصورتی‌که مورد تأیید قرار بگیرد، سرفصل‌ها و منابع‌اش را ارائه می‌دهند.

شیوه دیگر آنکه بعضی مواقع مراکزی که مسئول طراحی و تدوین رشته‌ها هستند، از انجمن‌ها تقاضایی می‌کنند و متن‌هایی را که تهیه شده یا رشته‌هایی را که طراحی شده، از جهت مشاوره‌های تخصصی به انجمن‌ها ارسال می‌کنند. به‌عنوان مثال در زمان فرایند طراحی رشته‌های جدید حوزه، از سوی مرکز تدوین، متن پیش‌نویسی برای انجمن‌ها آماده و ارسال شد. انجمن‌ها بررسی و نظراتشان را گفتند، به شوراهای گسترش دعوت شدند و بعضی از این پیشنهاداتی که داده شده بود، در قالب رشته‌ها یا سرفصل‌ها به تصویب رسید.

اقدام سوم، در خصوص پیشنهاد رشته‌هاست؛ اخیراً کاری بر عهده انجمن‌ها نهاده شده که آن «مسئله‌شناسی تخصصی علوم» است. تقریباً ۱۰ سال پیش مرکز مدیریت به این نتیجه رسید که در هر رشته تخصصی مسائل علوم آن را بشناسیم، در قالب پژوهش‌های مرتبط و تخصصی ریل‌گذاری کنیم و به رساله‌ها و پایان‌نامه‌های حوزوی انتظام ببخشیم تا طلبه‌ها بدانند، در هر رشته چگونه به بهترین شیوه به مسائل پاسخ بدهند. از ۱۰ سال قبل این طرح توسط انجمن‌ها شروع شده و تاکنون ۱۰ جلد از آثار مسئله‌شناسی و نیازسنجی پژوهشی چاپ شده است و امید است، امسال به ۲۰ اثر برسد.

• تدوین سیر مطالعاتی دانش برای حوزویان

«تدوین سیر مطالعاتی دانش» برای دانش‌پژوهان و جامعه علمی کشور، یکی از کارهایی است که از سال ۱۴۰۰ با تأکید آیت‌الله اعرافی در دستور کار معاونت پژوهشی حوزه و انجمن‌های علمی قرار گرفت. در واقع حوزه علمیه تاکنون سیر مطالعاتی دانشی مختص خود را نداشت و این ابتکار، با تأکید مدیر حوزه‌های علمیه از سال گذشته توسط انجمن‌های علمی حوزه شکل گرفت و برای همه رشته‌ها یک سیر مطالعاتی برای رده‌های مختلف مخاطبان طراحی شد؛ یعنی کسانی که اطلاعاتشان عمومی است و علاقه‌مند به علوم اسلامی هستند، هم‌اکنون در دستور کار قرار گرفته و امید است تا پایان سال، تعدادی از سیر مطالعات تخصصی تدوین و منتشر شود.

• ۳ قطب علمی در انتظار ارائه و تصویب

در خصوص قطب‌های علمی که پیش از این صحبت شد، باید بگویم، اساسنامه در مرحله تصویب قرار دارد؛ ولی هم‌اکنون ۳ قطب علمی منتظرند تا برنامه‌های خود را به‌صورت دقیق برای اجرایی شدن ارائه کنند. در صورت تصویب قطب‌ها و اجرایی شدن آن، قطعاً ما به سمت اصلی‌ترین مسائل می‌رویم که کشور فعلاً با آن مشکل دارد.

دوم اینکه، در حوزه علمیه شاهد تحول دانش و ارتقای دانش هستیم. بحث ما در واقع مجامع عالی علوم است. امروز ما در سطح مراکز عالی علوم در ایران و جهان و یا در بحث مدیریت دانش، سطوح مختلفی از مجمع، تشکل و انجمن را با حضور بزرگان یک علم داریم. آنها در حد یک گروه علمی اساتید در یک مرکز هستند که وقتی از مرکز خارج شوند، به‌شکل یک انجمن علمی درمی‌آیند و یک سطح بالاتر در ایران به یک فرهنگستان علمی یا مجامع عالی علوم تبدیل می‌شوند؛ جایی که اساتید برجسته مانند مراجع عظام تقلید یا بزرگان علمی دیگر، حضور دارند که در واقع مرز یک علم هستند، حوزه درسی دارند و استادپرورند، گرد هم جمع می‌شوند؛ مانند: مجمع عالی اقتصاد و مجمع عالی حکمت که الآن داریم، سرآمدان علم در آنجا جمع شده و بر روی علم و دانش بحث می‌کنند. چیزی که ما به‌عنوان یک قطب به‌صورت پیش‌نویس اولیه تهیه کرده و ارائه نموده‌ایم، در امتداد همین مجامع علمی است و نکته مهم‌تر، گسترش دانش به استان‌هاست؛ اینکه انجمن‌ها بتوانند راهی را باز کنند که این چشمه جوشان و زلال دانش که در حال تولید است، به استان‌های ما برسد و همه از این ظرفیت‌ها استفاده کنند. در حال حاضر ۱۷ شورای تخصصی انجمن‌های علمی در استان‌ها راه افتاده است؛ راه‌اندازی فصلنامه و برگزاری کارگاه‌های علمی، نشست‌ها و کارگاه‌های مهارتی برای طلاب از دیگر برنامه‌های این شوراهای تخصصی است.

▪ معرفی کتاب

• المعارف‌الرافعة فی شرح الزیارة‌الجامعة

المعارف‌الرافعة فی شرح الزیارة‌الجامعة، اثر استاد علی نظامی‌پور همدانی است که از سوی بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی برای پنجمین‌بار چاپ و منتشر شده است.

نویسنده در این کتاب که در واقع تعریب کتاب «سیمای ائمه اطهار علیهم‌السلام در شرح زیارت جامعه کبیره» است، ضمن تشریح مفاد زیارت جامعه کبیره، در دوازده باب به شرح و بررسی مقامات و منزلت‌های ائمه اطهار علیهم‌السلام پرداخته و انواع شهادت‌ها در مورد مقام اهل‌بیت علیهم‌السلام، آرزوها، اقرارها، سلام‌ها، اظهار محبت و شوق نسبت به آنان را که جزء مندرجات زیارت جامعه است، مورد شرح و بررسی قرار داده است.

استاد نظامی‌پور در ادامه، آثار تمسک به ولایت اهل‌بیت علیهم‌السلام و محبت به درگاه آنان، مقام اهل‌بیت علیهم‌السلام در قیامت، خلقت نورانی ائمه علیهم‌السلام، مقام و منزلت آنان نسبت به فرشتگان الهی، ضرورت اطاعت و تبعیت از اهل‌بیت علیهم‌السلام و سایر مقام‌های آن ذوات مقدسه را در این زیارت شرح داده است. شایان ذکر است در این کتاب دو قصیده به زبان عربی به‌تناسب موضوع کتاب که از سروده‌های مؤلف است، درج گردیده است.

خاطرنشان می‌شود، فهرست موضوعات مطرح‌شده در کتاب:کلیات، سلام دادن‌ها، گواهی‌ها و شهادت دادن‌های اول، آثار، نَسَب‌ها، اعتراف‌ها و اذعان‌ها، فرجام‌ها، اهل‌بیت علیهم‌السلام درِ توبه هستند، گواهی‌ها و شهادت دادن‌های دوم، اطاعت و شوق، آرزوها، تمجیدها، تضرع و توبه و... می‌باشدکه فصل‌های ۱۲گانه این کتاب را تشکیل می‌دهد.

علاقه‌مندان جهت تهیه این کتاب، می‌توانند با شماره تلفن: ۰۵۱۳۲۲۳۰۸۰۳ - ۰۵۱۳۲۲۳۲۵۰۱ بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس(مدیریت فروش) تماس بگیرند.

• قبله‌شناسی یا قبله‌نمای جهان

کتاب «قبله‌شناسی یا قبله‌نمای جهان» نوشته علامه حیدرقلی‌خان سردار کابلی- مصحح و محقق مهدی سهرابی/ گروه عبادات مؤسسه موضوع‌شناسی، از سوی انتشارات نشر معروف چاپ و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت.

در کتاب حاضر، علامه سردار کابلی متعرض روش‌های متعدد قبله‌یابی و سایر افادات مثل صحت قبله محراب مسجد رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله شده است.

قبله‌شناسی یا قبله‌نمای جهان، از بهترین کتاب‌ها برای شناخت قبله است که علامه حیدرقلی سردار کابلی رحمه‌الله تألیف کرده است. این کتاب در واقع ترجمه‌ای از کتاب دیگر وی به‌نام «تحفة‌الأجلة فی معرفة‌القبلة» می‌باشد که تصحیحات و مطالب زیادی بدان افزوده شده است.

در میان کتاب‌هایی که علمای اسلام در موضوع قبله پدید آورده‌اند، این کتاب درجه نخستین را داراست؛ زیرا علمایی که در این باب تصنیفی داشته‌اند، به‌اندازه نویسنده این کتاب در هیئت و ریاضیات، مخصوصاً هئیت و ریاضیات جدید، دارای تخصص نبوده‌اند و به‌همین علت، آثار آنان یا عاری از جنبه تحقیق است و یا علمی و امروزی و مصون از خطا نیست. به‌جرأت می‌توان گفت که تا به امروز کتابی با این جامعیت منتشر نشده است.

کتاب « قبله‌شناسی یا قبله‌نمای جهان » زمستان ۱۳۹۵ در ۳۴۴ صفحه و با قطع گالینگور به‌زبان فارسی به‌قیمت ۱۱۰۰۰۰ تومان از سوی انتشارات نشر معروف منتشر شده که علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به فروشگاه مؤسسه موضوع‌شناسی به‌نشانی mozooshenasi.ir/shop فایل این کتاب را با قیمت ۱۵۰۰۰ تومان و همچنین تماس با شماره ۳۲۹۳۶۰۴۵- ۰۲۵ اصل کتاب را خریداری کنند.

• کتاب آیین دادرسی مدنی

کتاب «آیین دادرسی مدنی» نوشته سیدابوالفضل حسینی‌سیرت و سمیه علی‌اکبری، در ۴۰۰ صفحه و به‌همت مؤسسه بوستان کتاب چاپ و روانه بازار شد.

معرفی کتاب

این کتاب در پنج بخش تنظیم گردیده و در هر بخش، پس از بیان مباحث در باب موضوعات هر بخش و بیان نکات مهم به زبان ساده و روان پرداخته شده که در امر یادگیری و به‌خاطر سپردن مطالب بسیار مؤثر است.

ضمن اینکه نسبت به کتاب‌های مرجع، علی‌رغم پرداختن به همه سرفصل‌ها و موضوعات آیین دادرسی مدنی، حجم بسیار کمتری دارد که این امر، باعث تسریع مطالعه در فاصله زمانی کوتاه‌تر و همچنین تثبیت مباحث به‌سبب مرور مطالب در زمان اندک گردیده است.

در کتاب پیش رو، بخش اول به بایسته‌های آیین دادرسی مدنی اختصاص یافته و در دو فصل، ماهیت آیین دادرسی مدنی (مفهوم، فواید، محتوا و خصوصیات) و مراجع قضاوتی و صلاحیت آنها بررسی می‌شود.

بخش دوم به بررسی صلاحیت و اقسام آن (ذاتی و محلی یا نسبی یا محل جغرافیایی) و اختلاف در صلاحیت و حل آن می‌پردازد.

«دعاوی»، عنوان سومین بخش از اثر مذکور است که در دو فصل به «دعوا، شرایط اقامه و اقسام آن (اصلی و طاری یا عارضی)» و «وکالت در دعاوی و نمایندگان حقوقی» پرداخته شده است.

بخش چهارم و آخر این کتاب، در سه فصل «اقامه دعوا» و «دادرسی» و «تصمیمات دادگاه» بررسی شده و در نهایت بخش پنجم، به‌طرق غیرترافعی حل اختلاف و همچنین طرق شکایت از آرا اختصاص دارد.

علاقه‌مندان جهت خرید اینترنتی این کتاب، می‌توانند به نشانی اینترنتی www.bustaneketab.ir مراجعه نمایند.

◉ فرزانگان

علامه سیدقوام‌الدین قزوینی

• **وفات:** سال ۱۱۵۰ هجری قمری

• **مدفن:** صحن مطهر امام‌زاده حسین قزوین

• **اساتید:** حضرات: علامه محمدباقر مجلسی، قاضی جعفربن عبدالله کمره‌ای اصفهانی رحمة‌الله‌علیهما

• **شاگردان:** ملامحسن‌بن محمدطاهر نحوی قزوینی، عبدالنبی‌بن محمد قزوینی رحمة‌الله‌علیهما

• **تألیفات:** ارجوزه فی اصول‌الفقه، اجوزه فی‌الفقه، ارجوزه فی‌الحساب، ارجوزه فی‌الطب، حاشیه بر شفای بوعلی سینا و...

• **زندگینامه:** فقیه نامی، سیدقوام‌الدین حسینی قزوینی، از بزرگان سادات و دانشمندان نامی قزوین در سده دوازدهم هجری قمری به‌شمار می‌رود. وی از فقها، متکلمان، نویسندگان و از سرایندگان متون دینی و تاریخی عصر و زمان خود بود. سیدقوام‌الدین، مدتی در اصفهان اقامت داشته و از محاضر علمی اعاظم حوزه علمیه اصفهان بهره برده است و در مجلس درس بزرگانی چون علامه محمدباقر مجلسی و قاضی جعفربن عبدالله کمره‌ای اصفهانی حاضر شده و کسب فیض کرده است. ایشان در سال ۱۱۰۷ هجری قمری موفق به کسب اجازه از محضر استادش علامه محمدباقر مجلسی شده است. متأسفانه ارباب تراجم، به جزئیات دوران تحصیل ایشان نپرداخته‌اند.

• **از نگاه تراجم‌نویسان:** ارباب تراجم در کتب رجالی از سیدقوام‌الدین یاد کرده و هر نویسنده‌ای از منظر و چشم‌انداز خود، کوشیده تا تصویری از این دانشمند هنردوست را ترسیم کند. استاد محمدعلی حزین لاهیجی که معاصر وی بوده، در اصفهان با سید دیدار داشته و ضمن آنکه سید را از سادات سیفی حسینی بر شمرده، می‌نویسد: «احوال سلسله سادات سیفی حسینی قزوینی... بر واقفان سیر، مخفی نخواهد بود و بالجمله سیدقوام‌الدین، سلاله آن خاندان و از مشاهیر افاضل زمان بود، در علوم عربیت، خلیل‌العصر و در فقه و حدیث جلیل‌القدر... پیوسته ملجأ غربا و ضعفاء بود. همچنین صاحب اعیان‌الشیعه، به فرازهایی از اجازه سیدنورالدین جزایری که برای سیدقوام‌الدین نگاشته است، اشاره کرده و آورده است: «... وی عالمی فاضل علامه‌ای محقق که در علم و عمل بسیار محتاط بوده و(سید جزایری) او را جلیل‌الشأن و عظیم‌النفع و دارای اخلاقی پاک دانسته است.» دیگر تذکره‌نویسان نیز هر کدام به بخش‌هایی از خصوصیات و جایگاه علمی و اجتماعی وی پرداخته‌اند.

• **ویژگی‌ها:** مرحوم سید در کنار همه ویژگی‌های علمی و اخلاقی از طبع شعری و فصاحت و بلاغت خاصی برخوردار بود. تمامی تذکره‌نویسان به این مهارت سیدقوام‌الدین اشاره کرده و آن را برجسته‌تر از دیگر ویژگی‌هایش برشمرده‌اند. در میان متأخرین، والد داغستانی می‌نویسد: «سید در بین علمای هر دیار، به تیزی ذهن و خوش‌طبعی علم و از اکثر اقران، اعلم و ازهد بود و به سه زبان، در نهایت فصاحت و غایت لطافت و سلامت شعر می‌سرود.»

• **تألیفات:** علامه سیدقوام‌الدین قزوینی، تألیفات و آثار علمی فراوانی در موضوعات مختلف از خود به‌یادگار گذاشت که اکثر این تألیفات، در قالب نظم و شعر است؛ از جمله این آثار عبارتند از:

۱. ارجوزه فی‌الطب: به‌نوشته آقابزرگ تهرانی، این همان کتاب «قانونچه» است که به نظم کشیده است.

۲. ارجوزه فی‌الاسطرلاب: اصل این کتاب از شیخ بهایی است که وی به نظم درآورده است.

۳. ارجوزه فی‌الحساب: این اثر هم، همان خلاصة‌الحساب شیخ بهایی است که صاحب ترجمه، به نظم کشیده است.

۴. ارجوزه فی اصول‌الفقه و قصیده تائیه در وقایع روز عاشورا و... از آثار ارزشمند وی شمرده شده است.

• **چنار خون‌بار:** چنار خون‌بار کتابی است در توصیف از درختی که در امامزاده‌ای از روستای زرآباد از توابع قزوین قرار دارد و هر ساله در روز عاشورا از ماه محرم، از شاخه این درخت، خون می‌چکد و بعد این شاخه می‌خشکد. طبق نقلی علامه میرزا قوام‌الدین، بنا به خواهش سلطان‌حسین صفوی، سفری به رودبار قزوین نمود و درخت خون‌بار واقع در دهکده زرآباد را مشاهده کرد و در بازگشت از آنجا رساله‌ای به‌نام «چنار خون‌بار» تألیف کرد و برای شاه سلطان‌حسین صفوی فرستاد.

• **رحلت:** این دانشمند فرزانه پس از سال‌ها تلاش علمی و نشر معارف اسلامی، در سال ۱۱۵۰ هجری قمری در قزوین دار فانی را وداع گفته و به سرای باقی شتافت. پیکر آن عالم ربانی پس از تشریفات لازم، با تجلیل تمام در صحن مطهر امامزاده حسین علیه‌السلام به خاک سپرده شد.

منبع: فرهنگ نام‌آوران قزوین، ج۱/ تهیه و تنظیم: علی علیزاده ثانی